

Monika Piosik

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Polska

e-mail: mp64054@doktorant.sgh.waw.pl

ORCID: 0000-0003-2885-5927

Anna Białek-Jaworska

Uniwersytet Warszawski, Polska

e-mail: abialek@wne.uw.edu.pl

ORCID: 0000-0003-4520-8916

Agnieszka Teterycz

Uniwersytet Warszawski, Polska

e-mail: agnieszka.teterycz1@gmail.com

ORCID: 0000-0002-4346-6746

PRAWO DO SKORZYSTANIA Z PREFERENCYJNEJ STAWKI PODATKOWEJ IP BOX NA PODSTAWIE AUTORSKIEGO PRAWA DO PROGRAMU KOMPUTEROWEGO¹

THE RIGHT TO DEDUCT PREFERENTIAL IP BOX TAX RATE UNDER A COPYRIGHTED COMPUTER PROGRAM

Abstract

Just as innovations contribute to building a competitive advantage, the level of intellectual property protection constitutes the international competitiveness of national

---

¹ Przedstawione w artykule badania zostały zrealizowane w ramach projektu finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju nr GOSPOSTRATEG-VI/0029/2021-00 „Monitorowanie działalności innowacyjnej firm i ocena skutków regulacji jako wsparcie dla polityki gospodarczej”, akronim FIRMINREG.

economies and determines the market attractiveness for foreign direct investments. In this light, the paper analyses the impact of the amendment of February 13, 2020, to the Code of Civil Procedure Act and some other acts, introducing the so-called specific actions in cases related to intellectual property against the situation of innovators, including beneficiaries of the IP box relief, i.e. defence or preventive instruments in the event of a lawsuit or possible dispute. There is a risk of tax authorities questioning the legitimacy of the use of IP box based on qualified IP, i.e. copyright to a computer program. The potential dispute between the taxpayer and the tax authorities will primarily concern the resolution of what is a “computer program” under copyright law and the creative nature of the activity carried out by the taxpayer benefiting from the IP box relief. Effective from July 1, 2020, changes to the procedural proceedings in cases in the field of intellectual property introduced by the amendment to the Code of Civil Procedure protect the taxpayer’s interests using the IP box.

KEYWORDS

copyrights, computer program, IP box, litigation in the field of intellectual property

SŁOWA KLUCZOWE

prawa autorskie, program komputerowy, IP box, postępowanie sądowe z zakresu własności intelektualnej

1. WPROWADZENIE

Od czasu wprowadzenia w polskim prawie podatkowym preferencji IP box (2019 rok), szeroko rozumiana branża IT może czerpać istotne korzyści ekonomiczne z komercjalizacji wytworzonego, rozwiniętego lub ulepszanego w wyniku prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej kwalifikowanego prawa własności intelektualnej, jakim jest autorskie prawo do programu komputerowego. Rozpoznanie korzyści majątkowych z komercjalizacji tego typu utworu może spowodować obniżenie opodatkowania osiągniętych w ten sposób dochodów do poziomu jedynie 5%. Stanowi to rekompensatę dla informatyków prowadzących działalność gospodarczą w ramach umów B2B, którzy nie mogą skorzystać z podwyższonych 50% kosztów uzyskania przychodów przysługujących wykonawcom dzieła (lub pracownikom) w przypadku przeniesienia praw autorskich na zlecającego wykonanie dzieła (lub pracodawcę)². Autorskie prawo

---

² Interpretacja indywidualna z dnia 27 stycznia 2020 r., nr 0115-KDWT.4011.19.2019.2.WM.

do programu komputerowego jest najpopularniejszym (z ośmiu dostępnych) kwalifikowanym prawem własności intelektualnej (dalej: IP), na podstawie którego podatnicy w Polsce korzystają z IP box. Nie zniechęca ich brak precyzyjnej definicji programu komputerowego w przepisach dotyczących prawa własności intelektualnej oraz ograniczonej (na gruncie prawa autorskiego) ochrony praw autorskich do programu komputerowego w Polsce.

Choć z jednej strony technologia internetowa pobudziła innowacje i zapewniła szeroki dostęp do informacji, to z drugiej strony powielanie i rozpowszechnianie w cyberprzestrzeni stały się tak łatwe, że procesy te niszczą rynek własności intelektualnej. W kwietniu 2004 r. Unia Europejska przyjęła dyrektywę 2004/48/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej³ w świetle zarzutów o „konflikt interesów” i zbyt silny wpływ amerykańskiego przemysłu rozrywkowego⁴. Dyrektywa 2004/48/WE spotkała się z powszechną krytyką ze strony różnych grup społecznych za wspieranie prywatnych interesów kosztem interesu publicznego poprzez nakładanie nakazów Mareva i Anton Piller, nawet w przypadku niekomercyjnych naruszeń prawa własności intelektualnej⁵. W Polsce dyrektywa 2004/48/WE została zaimplementowana dopiero w 2020 r., wprowadzając wyspecjalizowane sądownictwo jako instrument przeciwdziałający awersji przedsiębiorców do podejmowania ryzyka w branży IT, w tym gier komputerowych. Sprawy dotyczące własności intelektualnej zostały przesunięte z XXIII Wydziału Sądu Okręgowego w Warszawie, rozstrzygającego m.in. sprawy dotyczące unijnych znaków towarowych⁶ i wspólnotowych wzorów przemysłowych, do nowo powstałych wydziałów sądów okręgowych do spraw własności intelektualnej. Aby poprawić sprawność i szybkość postępowania w ramach dokonanej specjalizacji Wydział Sądu Okręgowego w Warszawie zajmuje się najbardziej skomplikowanymi sprawami, tj. własności intelektualnej programów komputerowych, wynalazków, wzorów użytkowych, topografii układów scalonych, odmian roślin oraz tajemnicy przedsiębiorstwa o charakterze technicznym.

Celem niniejszego artykułu jest przeanalizowanie aspektów materialno-prawnych i procesowych zmian w prawie własności intelektualnej w zakresie

³ Dz.Urz. UE L nr 157 z 2004 r., s. 45; dalej: dyrektywa 2004/48/WE.

⁴ S. M. Kierkegaard, *Taking a sledgehammer to crack the nut: the EU enforcement directive*, „Computer Law & Security Review” 2005, nr 21(6), s. 488–495.

⁵ P. Meller, *EU backs deal on copyright piracy*. *International Herald Tribune*, New York 2004.

⁶ W przypadku znaków towarowych istnieją wątpliwości w zakresie ochrony własności intelektualnej dotyczące zarówno graficznej przedstawialności jako przesłanki do zdolności ochronnej znaku towarowego (por. M. Ziółkowski, *Wymóg graficznej przedstawialności jako przesłanka zdolności ochronnej znaku towarowego w prawie unijnym – aktualne koncepcje oraz planowane zmiany*, „Białostockie Studia Prawnicze” 2015, nr 19), jak i definicji znaku towarowego (por. K. Czub, *Nowa definicja znaku towarowego – czy zmiana legislacyjna była potrzebna?*, „Transformacje Prawa Prywatnego” 2021, nr 3).

autorskiego prawa do programu komputerowego. W artykule wskażemy, jak kształtuje się linia orzecznicza i stanowisko Krajowej Informacji Skarbowej (KIS) w zakresie prawa do skorzystania z IP box, zwracając uwagę na jej ograniczoną moc weryfikacyjną. Na podstawie przeprowadzonego badania empirycznego wykazemy ujemną zależność między preferencją IP box a korzystaniem z ochrony praw własności intelektualnej w branży gier komputerowych. Omówimy też, jak wprowadzenie nowelizacji z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw⁷ (obowiązującej od 30 lipca 2020 r.) ustanawiającej odrębną kategorię postępowania w sprawach z zakresu własności intelektualnej zmienia sytuację beneficjentów IP box.

2. IP BOX

W 2019 r. z możliwości obniżenia stawki podatkowej do 5% w ramach IP box skorzystało 1601 podatników PIT, którzy w wyniku tego zapłacili 18 mln zł podatku oraz 49 podatników CIT, którzy zapłacili 26 mln zł podatku⁸. O wzroście popularności preferencji IP box świadczy liczba wydawanych w tej sprawie indywidualnych interpretacji podatkowych. W 2019 r. wydano 207 interpretacji, w 2020 r. ich liczba wyniosła 2496, a do listopada 2021 r. było ich już 2947⁹. Treść interpretacji indywidualnych i znaczna przewaga podatników podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) wśród beneficjentów IP box świadczą o tym, że najczęściej z tej preferencji korzystają tzw. samozatrudnieni (pracujący na umowach B2B) w szerokorozumianej branży IT¹⁰.

Częściowo wynika to z faktu, że informatykom prowadzącym działalność gospodarczą B2B nie przysługują podwyższone 50% koszty uzyskania przychodów od wynagrodzenia z tytułu rozporządzania prawami autorskimi do programu komputerowego lub korzystania z takich praw¹¹.

IP box jest to preferencja podatkowa polegająca na 5% opodatkowaniu dochodów osiąganych z komercjalizacji wymienionych w ustawie o podatku

⁷ Tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 288, z późn. zm.; dalej: nowelizacja z dnia 13 lutego 2020 r.

⁸ Ministerstwo Rozwoju, *Raport z wypełnienia przez Polskę warunku podstawowego pn. Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji w ramach Celu Polityki 1 Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej w ramach Polityki Spójności 2021–2027*, wrzesień 2020 r., s. 29, <https://www.gov.pl/attachment/95e1b95b-e258-4f14-b2af-b09749a7a245> (dostęp: 20.08.2022 r.).

⁹ System Informacji Podatkowej, <https://sip.mf.gov.pl/> (dostęp: 20.08.2022 r.).

¹⁰ A. Błaszczak, *Programiści ruszają po IP BOX*, „Rzeczpospolita” z 1 kwietnia 2021 r.

¹¹ A. Wachowska, J. Jastrzęb, *IP box dla programistów współpracujących w ramach umów B2B*, Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy Sp.j., 17.02.2020 r., <https://www.traple.pl/2020/02/17/ip-box-dla-programistow-wspolpracujacych-w-ramach-umow-b2b/> (dostęp: 20.08.2022 r.).

dochodowym od osób prawnych (oraz tożsamych w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych) kwalifikowanych praw własności intelektualnej¹². Dochód ten wyliczany jest jako iloczyn dochodów z praw kwalifikowanych pochodzących z czterech kategorii wpływów oraz tzw. wskaźnika *Nexus*¹³. Wskaźnik *Nexus*, w kontekście zachęt podatkowych dotyczących preferencyjnego opodatkowania własności intelektualnej, jest efektem zastosowania podejścia *Modified Nexus Approach*, które jest określone i wymagane w ramach wytycznych BEPS (*Base Erosion and Profit Shifting*) opracowanych przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dotyczących zwalczania szkodliwych praktyk podatkowych przy uwzględnieniu transparentności i rzeczywistej działalności podatników¹⁴.

Do kwalifikowanych praw własności intelektualnej w polskim reżimie IP należą: patent; prawo ochronne na wzór użytkowy; prawo z rejestracji wzoru przemysłowego; prawo z rejestracji topografii układu scalonego; dodatkowe prawo ochronne dla patentu na produkt leczniczy lub produkt ochrony roślin; prawo z rejestracji produktu leczniczego i produktu leczniczego weterynaryjnego dopuszczonych do obrotu; wyłączne prawo, o którym mowa w ustawie z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin¹⁵, oraz autorskie prawo do programu komputerowego¹⁶.

Warto zauważyć, że niemal wszystkie wyżej wymienione kwalifikowane prawa własności intelektualnej podlegają merytorycznej ocenie zanim zostanie przyznana właściwa ochrona. Wyjątek stanowi prawo z rejestracji topografii układu scalonego, gdzie jest prowadzona jedynie ocena formalnoprawna, oraz autorskie prawo do programu komputerowego, dla którego nie ma konieczności przeprowadzenia oficjalnej procedury oceny. Oznacza to, że w przypadku zidentyfikowania autorskiego prawa do programu komputerowego potencjalny podatnik chcący skorzystać z IP box nie ma żadnej obiektywnej instancji, do której mógłby się zwrócić po ocenę merytoryczną, czy przeprowadził takową identyfikację we właściwy sposób.

Duża popularność IP box głównie wśród programistów jest tym bardziej zastanawiająca, gdyż w kraju nie brakuje podmiotów czerpiących korzyści gospodarcze z innych kwalifikowanych praw własności intelektualnej, czego potwierdzeniem są dane zamieszczone w Tabeli 1. Warto jednak zauważyć, że

¹² J. Jankowski, *Ulgi w CIT z tytułu działalności innowacyjnej i inwestycyjnej*, Warszawa 2020, rozdz. II, Wprowadzenie.

¹³ Art. 24d ust. 7 i art. 24d ust. 4 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r., poz. 1800, z późn. zm.). Dla ulgi IP box analogiczne zapisy funkcjonują w ustawie PIT – ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r., poz. 1128, z późn. zm.).

¹⁴ A. Zaleska, *Innovation Box (IP BOX) – nowa zachęta podatkowa dla innowacyjnych przedsiębiorstw*, „Rzecznik Patentowy” 2018–2019, nr 89–94, s. 60.

¹⁵ Tekst jedn. Dz.U. z 2021 r., poz. 213.

¹⁶ J. Jankowski, *Ulgi w CIT...*, rozdz. II, 3.2. Katalog kwalifikowanych IP.

aby skorzystać z IP box w danym roku, należy ponieść koszty bezpośrednie związane z kwalifikowalnymi prawami własności intelektualnej w tym samym roku podatkowym¹⁷. Natomiast moment uzyskania patentu jest odsunięty w czasie od okresu ponoszenia kosztów bezpośrednich prowadzących do stworzenia podstawy prawa własności intelektualnej.

Tabela 1. Liczba pozostających w mocy praw ochronnych w Polsce

Liczba praw ochronnych	2019	2020
Patenty na wynalazki	18 336	18 731
Patenty europejskie	73 638	83 800
Prawo ochronne na wzór użytkowy	3 623	3 931
Prawa z rejestracji wzorów przemysłowych	8 368	8 500
Dodatkowe prawo ochronne na produkty lecznicze oraz środki ochrony roślin	234	287
Topografia układów scalonych	47	49

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu Urzędu Patentowego RP za 2019 r.¹⁸ i 2020 r.¹⁹.

3. AUTORSKIE PRAWO DO PROGRAMU KOMPUTEROWEGO – WĄTPLIWOŚCI DEFINICYJNE

W Polsce przeważającym tytułem do obliczenia podatku według 5-proc. stawki w ramach IP box jest kwalifikowany dochód z kwalifikowanego prawa własności intelektualnej do programu komputerowego, tj. autorskiego prawa do programu komputerowego²⁰.

Zgodnie z polską ustawą z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych²¹ program komputerowy jest utworem i jako taki jest przedmiotem ochrony podobnie jak utwór literacki (art. 74 ust. 1 pr. aut.).

Analizując przepisy prawa wspólnotowego, stwierdza się, że oprogramowanie komputerowe ma dwojaką naturę: 1) są to dzieła tekstowe, stworzone po to, by umożliwić przeprowadzenie określonego zestawu zachowań (aspekt funkcjo-

¹⁷ Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie z dnia 22 października 2020 r., I SA/Sz 591/20, LEX nr 3296205, stwierdził, że jeśli programista nie ponosi żadnych kosztów bezpośrednio związanych z IP box, to nie może skorzystać z ulgi, ponieważ nie ma możliwości ustalenia wskaźnika *Nexus*.

¹⁸ Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, *Raport Roczny 2019*, https://uprp.gov.pl/sites/default/files/inline-files/Raport%20roczny%202019_1.pdf (dostęp: 20.08.2022 r.).

¹⁹ Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, *Raport Roczny 2020*, <https://uprp.gov.pl/sites/default/files/inline-files/Raport%20roczny%202020.pdf> (dostęp: 20.08.2022 r.).

²⁰ A. Błaszczak, *Programiści ruszają...*

²¹ Tekst jedn. Dz.U. z 2021 r., poz. 1062, z późn. zm.; dalej: pr. aut.

nalny, który raczej nie występuje w typowych utworach literackich)²²; 2) z kolei w doktrynie podkreśla się podobieństwo oprogramowania komputerowego do dzieła naukowego²³.

Kluczowe z punktu widzenia ochrony przewidzianej prawem autorskim jest szczegółowe wyznaczenie sfery wyłączności, głównie w zakresie majątkowych prerogatyw autorskich, które pozwala na zabezpieczenie efektów twórczego zaangażowania intelektualnego połączonego z uwarunkowaniami technologicznymi. W związku z tym w prawie unijnym obowiązuje dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/24/WE²⁴ z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie ochrony prawnej programów komputerowych²⁵.

Wątpliwości pojawiają się jednak przy próbie ustalenia definicji programu komputerowego. Niektórzy eksperci uważają, że na gruncie prawa polskiego tej definicji nie należy uściślać, gdyż zbyt dokładne definiowanie wiązałoby się z nadmierną kazuistyką i wymagałoby zbyt głębokiego wejścia w szczegóły techniczne²⁶.

Z zawartych nie tylko w doktrynie, lecz także w orzecznictwie definicji określających program komputerowy wynika, że jest to ciąg instrukcji, które mogą być zarówno elementami twórczymi, jak i odtwórczymi. Najważniejszym twórczym elementem, oceniając pod kątem prawa autorskiego, jest kod źródłowy²⁷. I to właśnie obecność tych tzw. elementów twórczych pozwala programom komputerowym uzyskać ochronę na gruncie prawa autorskiego²⁸. Idąc dalej, wynika z tego, że nie wszystkie elementy składające się na program komputerowy (w tym np. język programowania czy format przechowywania plików) będą podlegać ochronie prawa autorskiego²⁹.

Program komputerowy jest jednak zdefiniowany na gruncie prawa amerykańskiego następująco: „zestaw instrukcji lub poleceń wykorzystywanych bezpośrednio lub pośrednio, aby osiągnąć określony rezultat”³⁰. Co istotne, regulacje

²² M. Ch. Janssens, (w:) I. Stamatoudi, P. Torremans (eds.), *EU copyright law, Commentary*, 2nd ed. 2021, s. 95.

²³ Ł. Maśko, P. Żerański, „Normalne korzystanie” z programów komputerowych przy świadczeniu usług finansowych i medialnych z użyciem systemów teleinformatycznych na tle europeizacji prawa, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Prawa Własności Intelektualnej” 2010, nr 1, s. 39.

²⁴ Dz.Urz. UE L nr 111 z 2009 r., s. 16.

²⁵ E. Ferenc-Szydełko (red.), *Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Komentarz*, Warszawa 2021, art. 74, I, Uwagi ogólne.

²⁶ *Ibidem*, art. 74, II, Definicja programu komputerowego.

²⁷ S. Wiśniewski, *Prawnoautorska kwalifikacja gier komputerowych – program komputerowy czy utwór audiowizualny?*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Prawa Własności Intelektualnej” 2012, nr 1, s. 43–67.

²⁸ A. Sewerynik (red.), *Prawo autorskie w instytucjach kultury*, Warszawa 2019, rozdz. 1, Prawo autorskie – podstawowe konstrukcje i pojęcia, pkt 9.

²⁹ Wyrok Trybunału z dnia 2 maja 2012 r., C-406/10, *SAS Institute*, ECLI:EU:C:2012:259.

³⁰ United States Copyright Act of Oct. 19, 1976, 17 U.S.C., 2011 Edition, § 101.

amerykańskie poprzestają na powyższej definicji oraz przedstawieniu ograniczeń praw wyłącznych w stosunku do niego, pomijając wyraźne zastrzeżenie, że stanowi on przedmiot ochrony prawa autorskiego³¹. Wzorując się na rozwiązaniach anglosaskich, należałoby przyjąć za Ferenc-Szydełko, że: „W świetle powyższych okoliczności nie ulega wątpliwości, że na potrzeby art. 74 PrAut za program komputerowy należałoby uznać zbiór komend, przybierający określoną strukturę, mający na celu osiągnięcie konkretnego rezultatu”³².

Należy jednak zwrócić uwagę, że w ramach orzecznictwa sądów w Polsce istnieje rozróżnienie pomiędzy definicją programu komputerowego a definicją oprogramowania³³. „Uznaje się, że oprogramowanie komputerowe (jako produkt podlegający sprzedaży) składa się z programów komputerowych, ale również z utworów literackich, utworów plastycznych czy fotograficznych. Oprogramowanie będzie traktowane jako całość, na którą składać się będzie program komputerowy (a nawet zespół programów – aplikacji) i inne utwory”³⁴.

W kontekście preferencji podatkowej IP box bardzo istotne jest właściwe rozpoznanie, czy w ramach prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej dochodzi do opracowania autorskiego prawa do programu komputerowego, które następnie podlega komercjalizacji. W związku z tym Ministerstwo Finansów dnia 15 lipca 2019 r. wydało objaśnienia³⁵, w ramach których przedstawiło, w jaki sposób należy rozumieć omawiane pojęcie. Co do zasady definicja tego kwalifikowanego IP według Ministerstwa Finansów powinna być rozumiana możliwie szeroko i w dużej mierze pokrywać się z przedstawionymi powyżej rozważaniami doktryny. Ministerstwo Finansów zwraca jednak dodatkowo uwagę, powołując się na orzecznictwo Europejskiego Urzędu Patentowego, że program komputerowy i oprogramowanie to pojęcia niemal synonimiczne, idąc jeszcze dalej – OECD stwierdza, że oprogramowanie chronione prawem autorskim może być traktowane jako „aktywo funkcjonalne ekwiwalentne do patentu”³⁶.

Warto również zaznaczyć, że nie należy utożsamiać programu komputerowego z programami dla maszyn cyfrowych, gdyż istnieje różnica (związana z celem systemu patentowego) pomiędzy programem-procesorem tekstu lub grą

³¹ E. Derclaye, *Software copyright protection: can Europe learn from American case law. Parts 1 and 2*, “European Intellectual Property Review” 2000, t. 22, nr 1–2, s. 11.

³² E. Ferenc-Szydełko (red.), *Ustawa o prawie autorskim...*, art. 74, II, Definicja programu komputerowego.

³³ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 stycznia 2016 r., II FSK 2854/13, LEX nr 2033510.

³⁴ A. Sewerynik (red.), *Prawo autorskie w instytucjach...*, rozdz. 1, Prawo autorskie – podstawowe konstrukcje i pojęcia, pkt 9.

³⁵ Ministerstwo Finansów, *Objaśnienia podatkowe z dnia 15 lipca 2019 r. w sprawie IP box*, <https://www.podatki.gov.pl/media/5137/obja%C5%9Bnienia-podatkowe-z-15-lipca-2019-r-w-sprawie-ip-box.pdf> (dostęp: 20.08.2022 r.).

³⁶ *Ibidem*, s. 36.

komputerową a programem załadowanym do programatora pralki lub programem zarządzającym systemem unikania kolizji w pojazdach mechanicznych³⁷.

Przytoczone objaśnienia podatkowe Ministerstwa Finansów wyraźnie wskazują, że w przypadku autorskiego prawa do programu komputerowego podatnik powinien zawnieść o udzielenie mu interpretacji indywidualnej prawa podatkowego³⁸. Omawianemu kwalifikowanemu IP nie jest przyznawana ochrona na podstawie weryfikacji merytorycznej ani formalnej przez odrębną instytucję, dlatego interpretacja indywidualna ma być dokumentem przynajmniej w pewnym stopniu potwierdzającym, że podatnik ma prawo do skorzystania z IP box.

4. POTENCJALNE RYZYKO ZWIĄZANE Z INTERPRETACJĄ INDYWIDUALNĄ DYREKTORA KRAJOWEJ INFORMACJI SKARBOWEJ

Interpretacje indywidualne odnoszą się jedynie do oceny opisanego w nich stanu faktycznego – nie są i nie mogą stanowić wykładni prawa. Dają jednak pogląd na to, w jaki sposób organy podatkowe interpretują przepisy nie tylko podatkowe, ale i powiązane.

Zgodnie z orzecnictwem polskich sądów Dyrektor KIS może rozpatrywać otrzymane wnioski na gruncie nie tylko ustaw *stricte* podatkowych, ale też przepisów z nimi powiązanych. Wskazuje na to m.in. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 maja 2018 r., II FSK 1392/16³⁹, zgodnie z którym: „pojęcie »przepisów prawa podatkowego«, o którym mowa w art. 14b § 1 ord. pod., nie może ograniczać się wyłącznie do ustaw, które w swoim tytule zawierają takie pojęcie, lecz chodzi o rzeczywistą treść zawartych w ustawach regulacji mających wpływ na opodatkowanie. Przepisy prawa podatkowego jakkolwiek stanowią autonomiczną dziedzinę prawa, to jednak nie są całkowicie odrębne, niezależne i niepowiązane z innymi dziedzinami systemu prawnego, a wręcz przeciwnie – wraz z przepisami innych gałęzi prawa stanowią część jednego porządku prawnego obowiązującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”.

Jak wynika z analizy zwłaszcza początkowo wydawanych (w 2019 r.) interpretacji podatkowych, KIS jest zdania, że oprogramowanie podlega takiej samej ochronie jak utwór literacki, co skutecznie niweluje granicę między programem

---

³⁷ M. Bury, *Patentowalność wynalazków realizowanych za pomocą maszyn cyfrowych w świetle obowiązujących od 27.02.2020 r. zmian ustawy – Prawo własności przemysłowej*, „Rzecznik Patentowy” 1–4/2020, nr 95–98, s. 57.

³⁸ *Ibidem*, s. 32.

³⁹ LEX nr 2502295.

komputerowym a oprogramowaniem (które nie zawsze musi mieć formę programu komputerowego).

„Należy wskazać, że oprogramowanie – definiowane jako ogół informacji w postaci zestawu instrukcji, zaimplementowanych interfejsów i zintegrowanych danych przeznaczonych dla komputera do realizacji wyznaczonych celów – podlega ochronie jak utwór literacki z art. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1231, z późn. zm.). Stąd oprogramowanie może być uznane za kwalifikowane IP, w świetle art. 30ca ust. 2 pkt 8 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, jeśli jego wytworzenie, rozszerzenie lub ulepszenie jest wynikiem prac badawczo-rozwojowych⁴⁰.

W przypadku IP boxa Dyrektor KIS musi się odnosić w swoich ocenach nie tylko do przepisów podatkowych (np. ustawa CIT), ale też do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, jak i do ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce⁴¹, w tej drugiej zdefiniowane są badania naukowe i prace rozwojowe. Przepisy Ordynacji podatkowej⁴² pozwalają również na zadanie dodatkowych pytań w przypadku, gdy przedstawiony stan faktyczny jest trudny do oceny.

Pojawiają się jednak głosy, że biorąc pod uwagę liczbę i zakres pytań doprecyzowujących zadawanych przez Dyrektora KIS, wartość ochronna nowo uzyskiwanych interpretacji w sprawie IP box jest coraz bardziej wątpliwa. Przykładowo, aby wydać interpretację z dnia 6 kwietnia 2021 r., nr 0115-KDIT3.4011.757.2020.3.JG, zadano podatnikowi, aż 39 pytań (16 głównych i 23 dodatkowych). Treść pytań dotyczyła m.in. rozstrzygnięcia po stronie podatnika (w ramach opisu stanu faktycznego/zdarzenia przeszłego), czy wytwarzane przez niego programy komputerowe stanowią kwalifikowane prawa własności intelektualnej, o których mowa w art. 74 pr. aut. Co za tym idzie, podatnik miał sam odpowiedzieć na pytanie, z którym zwrócił się do KIS po rozstrzygnięciu⁴³.

Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 października 2018 r., II FSK 2817/16, „z treści przepisów art. 14b–14c ordynacji podatkowej wynika, iż organ podatkowy nie tyle wyjaśnia podatnikowi, w jaki sposób należy interpretować konkretny przepis prawa podatkowego, co raczej wskazuje, w jaki sposób należy zakwalifikować prawnie konkretny opisany przez podatnika stan faktyczny lub zdarzenie przeszłe⁴⁴”.

⁴⁰ Pismo Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 10 stycznia 2020 r., nr 0113-KDIPT2-3.4011.600.2019.3.JŚ, <https://www.prawo.pl/podatki/ulga-ip-box-w-podatku-dochodowym-korzystna-dla-programistow,504395.html> (dostęp: 20.08.2022 r.).

⁴¹ Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r., poz. 574, z późn. zm.).

⁴² Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r., poz. 1540, z późn. zm.), art. 155 § 1.

⁴³ K. Koślicki, *Skarbowka utrudnia programistom korzystanie z niskiej stawki podatku*, Prawo.pl, 13.04.2021 r., <https://www.prawo.pl/podatki/ip-box-dla-programistow-stawka-5-proc-pit-coraz-trudniejsza-do,507587.html> (dostęp: 20.08.2022 r.).

⁴⁴ LEX nr 2576866.

Zatem wydanie pozytywnych interpretacji indywidualnych na podstawie opisu stanu faktycznego, który z góry zakłada spełnienie wymaganych ustawowo definicji, powoduje, że ewentualna kontrola podatkowa może uznać, iż działalność prowadzona przez podatnika nie odpowiada tej przedstawionej w opisie stanu faktycznego. Wynika z tego, że istnieje realne ryzyko, iż wydane do tej pory interpretacje indywidualne dla programistów mogą zostać zakwestionowane, zwłaszcza w części tzw. opisu zdarzeń przyszłych.

Ocena, czy podatnik posiada autorskie prawo do programu komputerowego, jest dużo bardziej skomplikowana niż zero-jedynkowe stwierdzenie, czy uzyskał wymagane prawo ochronne nadane mu przez Urząd Patentowy (pozostałe 7 rodzajów kwalifikowanych IP). Mimo tego, to najczęściej właśnie autorskie prawo do programu komputerowego jest podstawą korzystania z IP box. Sugeruje to, że prawdopodobnie nie tyle wątpliwości związane z definicjami zawartymi w przepisach prawa własności intelektualnej, co raczej konstrukcja przedmiotowej preferencji mogą stanowić problem dla podmiotów, które chciałyby skorzystać z IP box na podstawie innych niż autorskie prawo do programu komputerowego kwalifikowanych IP.

W szczególności trudności może sprawić obliczenie dochodu kwalifikowanego w związku z brakiem jednoznacznego podziału kosztów na pośrednio i bezpośrednio związane z wytworzeniem kwalifikowanego IP oraz ustaleniem odsetka tych kosztów przypadających na dane kwalifikowane IP. Wątpliwości budzi również ustalenie, jaką część ceny sprzedaży stanowi dane kwalifikowane IP, np. patent, szczególnie w przypadku złożonych produktów, w których wykorzystywanych jest kilka różnych kwalifikowanych IP.

Powyższe pozwala przypuszczać, że dużo łatwiej będzie przeprowadzić kontrolę podatkową wśród podatników rozliczających IP box na podstawie autorskiego prawa do programu komputerowego ze względu na brak ochrony praw własności intelektualnej w postaci patentu, znaku towarowego, wzoru użytkowego i przemysłowego, zarejestrowanej ilustracji (ang. *figurative*) czy nazwy (ang. *word*). U tych podatników wystarczy wykazać, że prawo to im po prostu nie przysługuje, np. z uwagi na nieprowadzenie działalności badawczo-rozwojowej czy też brak kwalifikowalnego IP. Co za tym idzie, potencjalny spór będzie się toczył na gruncie prawa własności intelektualnej. W przypadku innych kwalifikowanych IP Urząd Skarbowy mógłby zakwestionować nie tyle samą zasadność prawa do obniżenia opodatkowania (bo nie może cofnąć patentu ani innego prawa ochronnego wydanego przez właściwy urząd), co raczej jego wysokość. Jednak wymaga to o wiele bardziej skomplikowanej kontroli i bardzo specjalistycznej wiedzy również z zakresu cen transferowych i prawa umów licencyjnych.

Z tego względu należy podkreślić, że nowelizacja z dnia 13 lutego 2020 r., wprowadzając tzw. powództwa szczególne w sprawach z zakresu własności intelektualnej, wpłynęła na poprawę sytuacji beneficjentów IP box, zwłaszcza z sektora rozrywkowego, w tym gier komputerowych. Możliwość uzyskiwania

zakazów lub odszkodowań z tytułu czynów niedozwolonych stanowi bowiem komplementarny, a nawet konkurencyjny sposób ochrony własności intelektualnej. W sektorze kreatywnym i obszarze sztucznej inteligencji większe znaczenie ma ochrona interesów oparta na prawach autorskich i prawach pokrewnych oraz roszczeniach deliktowych, czego przykładem jest ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji⁴⁵.

5. WPŁYW IP BOX NA OCHRONĘ WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ W SEKTORZE GIER KOMPUTEROWYCH

Wprowadzenie preferencji IP box powinno stymulować⁴⁶: 1) atrakcyjność prowadzenia działalności B+R w Polsce i komercjalizacji aktywów IP; 2) zatrudnienie kadry badawczo-rozwojowej w sektorze prywatnym; 3) inwestycje w badania i rozwój przedsiębiorstw, które skorzystały z funduszy Unii Europejskiej na rozwój własnych jednostek badawczo-rozwojowych; 4) wzrost liczby zgłoszeń patentowych i patentów wydawanych przez Urząd Patentowy w Polsce oraz liczby patentów europejskich i międzynarodowych uzyskanych przez polskie podmioty oraz 5) zwiększenie świadomości przedsiębiorstw w zakresie praw IP jako potencjalnych źródeł dochodu.

W celu rozpoznania wpływu IP box na ochronę praw własności intelektualnej w sektorze gier komputerowych oszacowano model logitowy opisany równaniem (1) na międzynarodowej próbie 673 producentów gier komputerowych z 11 krajów.

Ponieważ problematyka gier komputerowych w świetle prawa własności intelektualnej jest znacznie szersza niż utożsamianie jej z programem komputerowym, uwzględniliśmy więc w zmiennej zależnej również *ochronę IP* nazwy gry, znaku towarowego, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego i znaku graficznego (ang. *figurative mark*)

$$\begin{aligned} \text{Ochrona } IP_i = & \beta_0 + \beta_1 IPbox_c + \beta_2 MNE_i + \beta_3 \text{zatrudnienie}_i \\ & + \beta_4 \text{wielkość przedsiębiorstwa}_i + \beta_5 \text{struktura własności}_i \\ & + \beta_6 \text{kapitał intelektualny}_c + \beta_7 \text{Hof state}_c + \varepsilon_i \quad (1) \end{aligned}$$

⁴⁵ Tekst jedn. Dz.U. z 2022 r., poz. 1233; zob. P. Podrecki, A. Sokołowska-Ławniczak, *Własność intelektualna – czyli ile jest dzisiaj IP w nowych technologiach i przemyśle kreatywnym?*, Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy Sp.j., 27.04.2020 r., <https://www.traple.pl/2020/04/27/wlasnosc-intelektualna-czyli-ile-jest-dzisiaj-ip-w-nowych-technologiach-i-przemysle-kreatywnym/> (dostęp: 20.08.2022 r.).

⁴⁶ Ministerstwo Rozwoju, *Raport...*, s. 29.

gdzie indeks i identyfikuje zmienne opisujące cechy przedsiębiorstwa, a indeks c – atrybuty kraju siedziby spółki.

Tabela 2 przedstawia strukturę próby badawczej w przekroju geograficznym i według stosowania IP box.

Tabela 2. Struktura próby badawczej

Kraj	IP box	Liczba spółek
Belgia	√	28
Czechy	–	26
Francja	√	45
Niemcy	–	55
Włochy	√	23
Japonia	–	76
Polska	√	51
Korea Południowa	–	22
Hiszpania	√	27
Wielka Brytania	√	308
USA	–	12
Razem		673

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 3 zawiera definicje zmiennych ujętych w modelu.

Tabela 3. Definicje zmiennych

Zmienna	Definicja
Ochrona IP	Zmienna zależna – zmienna binarna równa 1, jeśli spółka korzysta z ochrony własności intelektualnej (lub o nią wystąpiła) nazwy gry, znaku towarowego, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego lub znaku graficznego (ang. <i>figurative mark</i>), a 0 w przeciwnym przypadku (źródło: Europejski Urząd Patentowy)
IP box	Zmienna binarna równa 1 w krajach stosujących IP box (<i>innovation box</i>), a 0 w przeciwnym przypadku
MNE	Zmienna binarna równa 1, jeśli spółka ma zagranicznych udziałowców posiadających co najmniej 50-proc. udział w kapitale własnym, a 0 w przeciwnym przypadku
Zatrudnienie	$\ln$ (liczba pracowników)
Wielkość przedsiębiorstwa	$\ln$ (aktywa ogółem)
Struktura własności	Zmienna kategoryjalna identyfikująca rodzaj głównego udziałowca w strukturze własności, w tym bank; <i>private equity</i> ; towarzystwo ubezpieczeniowe; Skarb Państwa; spółka notowana na giełdzie papierów wartościowych

Kapitał intelektualny	Wskaźnik <i>Intellectual Capital and Innovation</i> będący składową <i>Global Sustainable Competitiveness Index</i> (GSCI) kraju siedziby spółki
<i>Hofstede</i>	Średnia sześciu wskaźników kultury opracowanych przez <i>Geert Hofstede</i>

Źródło: Opracowanie własne.

Wyniki estymacji modelu logitowego w Tabeli 4 wskazują, że wprowadzenie preferencji IP box nie zachęca przedsiębiorstw z sektora gier komputerowych do zwiększania zakresu ochrony praw własności intelektualnej poprzez rejestrację wzorów użytkowych i wzorów przemysłowych lub znaków graficznych.

Kapitał intelektualny kraju nie wpływa istotnie na prawdopodobieństwo uzyskiwania ochrony własności intelektualnej w sektorze gier komputerowych. Natomiast czynniki kulturowe⁴⁷ mają pozytywny wpływ na prawdopodobieństwo pozyskiwania ochrony IP przez producentów gier komputerowych.

Przedsiębiorstwa z większą liczbą pracowników z wyższym prawdopodobieństwem dążą do uzyskania ochrony praw własności intelektualnej w przeciwieństwie do producentów gier komputerowych finansowanych *private equity* i tych, których udziałowcem jest Skarb Państwa. Natomiast spółki, których głównymi udziałowcami są towarzystwa ubezpieczeniowe, z większym prawdopodobieństwem aplikują do Urzędu Patentowego w celu uzyskania ochrony IP. Warto zauważyć, że na uzyskane wyniki wpływa to, iż gra komputerowa traktowana w prawie własności intelektualnej jako program komputerowy podlega ochronie patentowej tylko w trzech krajach uwzględnionych w próbie badawczej: USA, Japonii i Korei Południowej. Kraje te nie wprowadziły reżimu podatkowego IP box.

Tabela 4. Wpływ IP box na ochronę własności intelektualnej – model logitowy

	Ochrona IP
IP_box	-0.57* (0.32)
MNE	-0.871 (0.55)
zatrudnienie	0.19* (0.11)
wielkość przedsiębiorstwa	0.20** (0.08)
struktura własności (udziałowiec):	

⁴⁷ G. Hofstede, G. J. Hofstede, M. Minkov, *Cultures and Organizations: Software of the Mind*, 3rd ed., 2010.

bank	-0.20 (0.78)
private equity	-1.68** (0.68)
towarzystwo ubezpieczeniowe	3.81*** (1.01)
Skarb Państwa	-1.46** (0.66)
spółka notowana na giełdzie papierów wartościowych	-1.18 (0.80)
kapitał intelektualny	-0.03 (0.02)
Hofstede	0.10*** (0.02)
stała	-7.30*** (1.94)
Liczba obserwacji	673
R ²	30.3%
Linktest Fit	4.650***
Linktest Fit2	1.877*
Hosmer-Lemeshow test	5.9684
p-value	0.6508

Istotność na poziomie 1%*, 5%** , 10%***.

Źródło: Opracowanie własne.

6. ZMIANY W POSTĘPOWANIU PROCESOWYM

W świetle wyników przeprowadzonego badania na ochronę praw własności intelektualnej podatnika rozliczającego IP box na podstawie dochodu z autorskiego prawa do programu komputerowego pozytywnie wpływa nowelizacja z dnia 13 lutego 2020 r. Nowelizacja ta wprowadziła odrębną kategorię postępowania w sprawach z zakresu własności intelektualnej, co stwarza podatnikowi możliwość ochrony interesów na podstawie roszczenia deliktowego, tj. uzyskanie zakazów lub odszkodowań z tytułu czynów niedozwolonych. Wcześniej sprawy o naruszenie praw własności intelektualnej (np. piractwo w zakresie prawa autorskiego lub znaków towarowych, kopiowanie produktów, nieuprawnione korzystanie z cudzych wynalazków) były rozpoznawane przez wydziały sądów powszechnych i Sąd Najwyższy.

Nowelizacja była bezpośrednio związana z implementacją dyrektywy 2004/48/WE i zapewnieniem jednolitości stosowania przepisów art. 6–8 tejszej dyrektywy we wszystkich sprawach z zakresu prawa własności intelektualnej. Zgodnie z punktem 2 preambuły dyrektywy 2004/48/WE: „Ochrona własności intelektualnej ma umożliwić wynalazcy lub twórcy uzyskiwanie prawnie uzasadnionych korzyści ze swego wynalazku lub dzieła. Powinna też umożliwiać jak najszersze upowszechnianie dzieł, idei i nowego *know-how*. Jednocześnie nie może ograniczać wolności słowa, swobodnego przepływu informacji ani ochrony danych osobowych, z ochroną danych w Internecie włącznie”. Wyspecjalizowane sądy (wydziały sądów okręgowych i apelacyjnych) powinny rozstrzygać, jaka podstawa materialnoprawna ochrony powinna znaleźć zastosowanie w konkretnym przypadku.

Zmiana ta ujedynociła system postępowania sądowego związany z prawem własności intelektualnej⁴⁸.

Ustanowiono zgodnie z art. 87² k.p.c., w przypadku gdy przedmiot sporu przekracza 20 tys. zł, obowiązek reprezentowania stron przez pełnomocników, którymi mogą być adwokaci, radcowie prawni lub rzecznicy patentowi. „*Ratio legis* tegoż rozwiązania stanowi skomplikowanie spraw własności intelektualnej – mnogość praw, multiplikacja podstaw prawnych możliwej ochrony w konkretnej sprawie, a także obecność regulacji z zakresu prawa UE oraz aktów prawa międzynarodowego powodują, że często już na etapie formułowania żądania pozwu potrzebna jest pomoc profesjonalisty⁴⁹. Co istotne, nowelizacja z dnia 13 lutego 2020 r. rozszerza uprawnienia rzeczników patentowych, którzy mogą obecnie pełnić funkcję pełnomocników we wszystkich sprawach z zakresu własności intelektualnej, a nie tylko w przypadku tych dotyczących spraw z zakresu własności przemysłowej.

Zgodnie z art. 20 pkt 3a Prawa o ustroju sądów powszechnych⁵⁰ oraz rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 czerwca 2020 r.⁵¹ w sprawie przekazania niektórym sądom okręgowym rozpoznawania spraw własności intelektualnej z właściwości innych sądów okręgowych – wprowadzono odrębne wydziały sądów okręgowych przeznaczone do rozpatrywania spraw z zakresu własności intelektualnej, Sądów Okręgowych w Gdańsku, Katowicach, Lublinie, Poznaniu i Warszawie⁵². Ponadto zgodnie z art. 479⁹⁰ § 2 k.p.c.: „Sąd Okrę-

⁴⁸ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r., poz. 1805, z późn. zm.); dalej: k.p.c.; od art. 479⁸⁹ do art. 479¹²⁹.

⁴⁹ K. Osajda, Ł. Żelechowski (red.), *Prawo własności przemysłowej. Komentarz*, Warszawa 2021, art. 87², pkt A. *Ratio legis* przepisu.

⁵⁰ Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 2072, z późn. zm.).

⁵¹ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie wyznaczenia sądów okręgowych właściwych do rozpoznawania spraw z zakresu ochrony unijnych znaków towarowych i wzorów wspólnotowych (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r., poz. 1395).

⁵² *Ibidem*, art. 479⁹⁰, pkt B. Wydziały własności intelektualnej.

gowy w Warszawie jest wyłącznie właściwy w sprawach własności intelektualnej dotyczących programów komputerowych, wynalazków, wzorów użytkowych, topografii układów scalonych, odmian roślin oraz tajemnic przedsiębiorstwa o charakterze technicznym”. Sprawy dotyczące programów komputerowych dotyczą licencji oprogramowania⁵³, a także ochrony utworu audiowizualnego. W ten sposób w Warszawie stworzono „techniczny” sąd własności intelektualnej, aby usprawnić postępowania sądowe. Mają być w nim rozpatrywane najbardziej skomplikowane sprawy⁵⁴.

Wynika z tego, że w przypadku gdyby podatnik musiał na drodze sądowej dochodzić roszczeń deliktowych, to dochód z nich uzyskany podlega opodatkowaniu 5-proc. stawką w ramach IP box. Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie stwierdzający, że faktycznie wytworzył autorskie prawo do programu komputerowego i jest ono komercjalizowane, jednocześnie będzie stanowił zabezpieczenie korzystania przez podatnika z IP box. Nowelizacja z dnia 13 lutego 2020 r. stwarza podatnikowi możliwość rzetelnego przedstawienia swoich racji wobec organów sądowniczych i pełnomocników, którzy są wyspecjalizowani w ocenie zawiłości związanych z prawem własności intelektualnej. W świetle przedstawionych rozważań jest to zmiana szczególnie korzystna dla beneficjentów IP box.

7. PODSUMOWANIE

Z przeprowadzonej analizy wynika, że IP box dla autorskiego prawa do programu komputerowego, w tym gier komputerowych, nie zachęca do korzystania z ochrony praw własności intelektualnej poprzez rejestrację znaków towarowych, nazw czy ilustracji w Urzędzie Patentowym. Z tego względu nowelizacja z dnia 13 lutego 2020 r., tworząca sądy przeznaczone do spraw z zakresu własności intelektualnej, jest zmianą korzystną. Uzasadnione jest stwierdzenie, że ewentualny spór o możliwość skorzystania z 5-proc. stawki opodatkowania wśród przedstawicieli branży IT rozegra się na płaszczyźnie prawa własności intelektualnej i potwierdzenia, czy faktycznie podatnicy dysponują autorskim prawem do programu komputerowego. W związku z tym aspekty procesowe zmian w prawie własności intelektualnej związane z roszczeniami deliktowymi w znaczącym stopniu przyczynią się do ochrony interesów podatników, gdyby okazało się, że uzyskane przez nich interpretacje indywidualne wydane przez Dyrektora KIS są niewystarczające.

⁵³ Wyrok Trybunału z dnia 3 lipca 2012 r., C-128/11, *UsedSoft v. Oracle International*, EC-LI:EU:C:2012:407.

⁵⁴ K. Dobieżyński, *Struktura organizacyjna sądów własności intelektualnej*, „Rzecznik Patentowy” 1–4/2020, nr 95–81, s. 30.

REFERENCES

- Błaszczak A., *Programiści ruszają po IP BOX*, „Rzeczpospolita”, z 1 kwietnia 2021 r.
- Bury M., *Patentowalność wynalazków realizowanych za pomocą maszyn cyfrowych w świetle obowiązujących od 27.02.2020 r. zmian ustawy – Prawo własności przemysłowej*, „Rzecznik Patentowy” 1–4/2020, nr 95–98
- Czub K., *Nowa definicja znaku towarowego – czy zmiana legislacyjna była potrzebna?*, „Transformacje Prawa Prywatnego” 2021, nr 3
- Derclaye E., *Software copyright protection: can Europe learn from American case law. Parts 1 and 2*, “European Intellectual Property Review” 2000, t. 22, nr 1–2
- Dobieżyński K., *Struktura organizacyjna sądów własności intelektualnej*, „Rzecznik Patentowy” 1–4/2020, nr 95–81
- Ferenc-Szydełko E. (red.), *Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Komentarz*, Warszawa 2021
- Hofstede G., Hofstede G. J., Minkov M., *Cultures and Organizations: Software of the Mind*, 3rd ed., 2010
- Jankowski J., *Ulgi w CIT z tytułu działalności innowacyjnej i inwestycyjnej*, Warszawa 2020
- Janssens M. Ch. (w:) I. Stamatoudi, P. Torremans (eds.), *EU copyright law, Commentary*, 2021
- Kierkegaard S. M., *Taking a sledgehammer to crack the nut: the EU enforcement directive*, “Computer Law & Security Review” 2005, No 21(6)
- Koślicki K., *Skarbówka utrudnia programistom korzystanie z niskiej stawki podatku*, Prawo.pl, 13.04.2021 r., <https://www.prawo.pl/podatki/ip-box-dla-programistow-stawka-5-proc-pit-coraz-trudniejsza-do,507587.html> (dostęp: 20.08.2022 r.)
- Maśko Ł., Żerański P., *„Normalne korzystanie” z programów komputerowych przy świadczeniu usług finansowych i medialnych z użyciem systemów teleinformatycznych na tle europeizacji prawa*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Prawa Własności Intelektualnej” 2010, nr 1
- Meller P., *EU backs deal on copyright piracy. International Herald Tribune*, New York 2004
- Ministerstwo Finansów, *Objaśnienia podatkowe z dnia 15 lipca 2019 r. w sprawie IP box*, <https://www.podatki.gov.pl/media/5137/obja%C5%9Bnienia-podatkowe-z-15-lipca-2019-r-w-sprawie-ip-box.pdf> (dostęp: 20.08.2022 r.)
- Ministerstwo Rozwoju, *Raport z wypełnienia przez Polskę warunku podstawowego pn. Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji w ramach Celu Polityki I Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej w ramach Polityki Spójności 2021–2027*, wrzesień 2020 r., <https://www.gov.pl/attachment/95e1b95b-e258-4f14-b2af-b09749a7a245> (dostęp: 20.08.2022 r.)
- Osajda K., Żelechowski Ł. (red.), *Prawo własności przemysłowej. Komentarz*, Warszawa 2021
- Podrecki P., Sokołowska-Ławniczak A., *Własność intelektualna – czyli ile jest dzisiaj IP w nowych technologiach i przemyśle kreatywnym?*, *Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy Sp.j.*, 27.04.2020 r., <https://www.traple.pl/2020/04/27/wlasnosc-intelektualna>

czyli-ile-jest-dzisiaj-ip-w-nowych-technologiach-i-przemysle-kreatywnym/ (dostęp: 20.08.2022 r.)

Sewerynik A. (red.), *Prawo autorskie w instytucjach kultury*, Warszawa 2019

Wachowska A., Jastrząb J., *IP box dla programistów współpracujących w ramach umów B2B*, Trapple, 17.02.2020 r.

Wiśniewski S., *Prawnoautorska kwalifikacja gier komputerowych – program komputerowy czy utwór audiowizualny?*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Prawa Własności Intelektualnej” 2012, nr 1

Zaleska A., *Innovation Box (IP BOX) – nowa zachęta podatkowa dla innowacyjnych przedsiębiorstw*, „Rzecznik Patentowy” 2018–2019, nr 89–94

Ziółkowski M., *Wymóg graficznej przedstawialności jako przesłanka zdolności ochronnej znaku towarowego w prawie unijnym – aktualne koncepcje oraz planowane zmiany*, „Białostockie Studia Prawnicze” 2015, nr 19